

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

18 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:

președinte:

Diaconu Iurie

judecători:

Catan Liliana

Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Dariev Boris în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

URSU Ion XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 10.09.2018 – 31.05.2019;

Instanța de apel: 25.06.2019 – 17.09.2019;

Instanța de recurs: 18.11.2019 – 18.12.2019.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central, din 31 mai 2019, Ursu Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 320 alin. (1) Cod penal și cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În condițiile art. 85 alin. (1) Cod penal, a fost adăugat lui Ursu Ion, parțiala la pedeapsa aplicată prin prezenta sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Orhei din 29.04.2016, prin care i-a fost stabilită pedeapsă sub formă de 5 ani închisoare, cu suspendarea executării pedepsei la un termen de 3 ani, stabilindu-i pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani și 1 lună cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Ursu Ion, știind cu certitudine că prin sentința Judecătoriei Orhei din 29 aprilie 2016, în baza căreia s-a emis titlul executoriu nr. 1-117 din 20 decembrie 2016, prin care s-a dispus

încasarea de la el în beneficiul lui Alina Obreja a prejudiciului material în mărime de 1099,18 lei, cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 1500 lei și prejudiciu moral în mărime de 15.000 lei, intenționat nu a executat și s-a eschivat cu rea-voință, începând cu ziua de 30 septembrie 2016, când sentința a devenit executorie, de la plata mijloacelor debitoare în mărimea prevăzută prin hotărârea instanței de judecată, în sumă totală de 17.599 lei și nici după aplicarea în privința lui prin hotărârea Judecătorei Orhei, Sediul Central nr. 4-127/2018 din 04 iunie 2018 a sancțiunii contravenționale, în baza art. 318 alin. (1) Cod contravențional, sub formă de amendă în mărime de 30 u.c., nu și-a îndeplinit această obligație în raport cu creditorul Alina Obreja, prin aceasta neexecutând sentința Judecătorei Orhei.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de inculpat, care a solicitat casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei privative de libertate, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei hotărâri noi de stabilire lui Ursu Ion a unei pedepse non-privative de libertate - amenda sau munca neremunerată.

În argumentarea apelului declarat a invocat următoarele:

- pedeapsa aplicată este prea aspră;
- la stabilirea pedepsei inculpatului, nu au fost luate în considerație așa circumstanțe importante cum ar fi: inculpatul a colaborat activ cu organul de urmărire penală, contribuind la descoperirea infracțiunii, căința sinceră, recunoașterea vinovăției și solicitarea examinării cauzei penale într-o procedură simplificată, caracterizat pozitiv precum și lipsa a careva circumstanțe agravante, fac posibilă aplicarea unei pedepse non-privative de libertate pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 320 alin. (1) Cod penal, pe motiv că corectarea și reeducarea lui Ursu Ion este posibilă fără izolarea acestuia de societate;

- inculpatul a declarat că mai necesită de o perioadă de timp pentru a putea acoperi datoria față de partea vătămată. Persoana, la care muncise, i-a promis că-i va achita banii doar la finisarea volumului de lucru. Deși inculpatul a anunțat instanță că va putea achita paguba în luna iulie - august 2019, nu i s-a acordat acest termen. În luna august, când inculpatul a fost remunerat, dânsul imediat a achitat paguba părții vătămate - Obreja Alina în sumă de 17 599 lei, astfel la momentul de față a executat integral sentința Judecătorei Orhei, în baza căruia s-a emis titlul executoriu nr. 1-117 din 20.12.2016, fapt ce poate fi confirmat prin certificatul eliberat de executorul judecătoresc Daniela Mașnic la data de 11.09.2019;

- sancțiunea art. 320 alin. (1) Cod penal în afară de privațiune de libertate prevede și pedeapsa cu amendă în mărime de la 550 la 650 de u.c. sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 200 de ore, în așa mod, reieșind din faptul că el nu s-a eschivat intenționat de la executarea hotărârii judecătorești, la fel reeducarea sa este posibilă fără privarea de libertate, fiind de acord să-i fie aplicată orice pedeapsă

ce nu tine de privarea libertății - muncă neremunerată sau aplicarea amenzii, ce constituie o opțiune a sancțiunii prevăzute de art. 320 alin. (1) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 17 septembrie 2019, apelul inculpatului a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, care în ansamblu, dovedesc fără echivoc vinovăția inculpatului Ursu Ion în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 320 alin. (1) Cod penal.

Privitor la numirea pedepsei penale, instanța de apel a conchis că instanța de fond la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

În același timp, ținând cont de faptul că inculpatul a comis infracțiunea înainte de executarea sentinței Judecătorei Orhei din 29.04.2016, prin care a fost condamnat în baza art. 27, 171 alin. (2) Cod penal, cu stabilirea pedepsei de 5 ani închisoare, cu suspendarea executării pedepsei la un termen de 3 ani, pedeapsa definitivă i-a fost aplicată inculpatului, ținând-se cont de prevederile art. 85 alin. (1) Cod penal.

S-a respins ca neîntemeiată solicitarea apelantului privind aplicarea unei pedepse mai blânde, or, ținând cont de caracterul și gravitatea infracțiunii săvârșite de inculpat, motivul și scopul comiterii infracțiunii, personalitatea inculpatului, condițiile de viață ale familiei acestuia, influența pedepsei stabilite asupra corectării vinovatului, prima instanță în mod corect a ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului poate avea loc doar cu stabilirea unei pedepsei sub formă de închisoare.

Instanța de apel a reținut că, prima instanță a luat în considerație căința sinceră și recunoașterea vinovăției de către inculpat reducând cu 1/3 termenul pedepsei cu închisoarea conform art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

La fel, a considerat că inculpatul nu va putea fi reeducat și corectat aplicându-i-se o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, sau amendă, deoarece inculpatul fără a fi pedepsit mai aspru nu va putea înțelege inadmisibilitatea comportării sale în societate, iar aplicarea pedepsei penale sub formă de închisoare va duce la reeducarea și corectarea inculpatului, la prevenirea săvârșirii de acesta și alte persoane a acestui gen de infracțiuni.

Mai mult, faptul achitării prejudiciului cauzat precum și a cheltuielilor de asistență juridică, după pronunțarea sentinței primei instanțe, confirmă tendința inculpatului de

a se eschiva de la răspunderea penală și pedeapsa penală mai aspră, or, aceste cheltuieli urmau a fi executate până la pornirea prezentei cauze penale.

Curtea de Apel a concluzionat că, aplicarea pedepsei penale sub formă de închisoare, este echitabilă și suficientă pentru a atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului care va corespunde scopului și principiilor generale de aplicare a pedepsei penale, ar duce la conștientizarea de către inculpat a celor comise, va revizui atitudinea față de valorile sociale cu atragerea unor concluzii corecte ce țin de relațiile sociale cu privire la prevenirea neexecutării sau eschivării de la executarea hotărârii instanței de judecată.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel avocatul Dariev Boris în numele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, solicitând casarea deciziei și rejudecarea cauzei cu adoptarea unei hotărâri noi stabilindu-i pedeapsă non-privată de libertate față de inculpat. În motivarea cererii a indicat că, instanța de judecată la stabilirea pedepsei nu a fost luat în considerație așa circumstanțe importante cum ar fi că fapta indicată în rechizitoriu nu cuprinde o perioadă concretă, diferită de împrejurările constatate în procesul contravențional. Prin urmare, potrivit practicii judiciare constante, în speță a putut fi urmărite penal doar acțiunile inculpatului comise după data rămânerii definitive a hotărârii Judecătoriai Orhei din 04.06.2018, adică după aplicarea sancțiunii contravenționale. La fel, instanța nu a luat în considerație că pe parcursul examinării cauzei penale inculpatul a colaborat cu organul de urmărire penală, la descoperirea infracțiunii, căința sinceră, recunoașterea vinovăției și solicitarea examinării cauzei penale într-o procedură simplificată, caracterizat pozitiv precum și lipsa a careva circumstanțe agravante, ce fac posibilă aplicarea unei pedepse non privative de libertate pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 320 alin. (1) Cod penal, pe motiv că corectarea și reeducarea lui Ursu Ion este posibilă fără izolarea acestuia de societate.

Mai mult ca atât, instanța de apel a ignorat faptul că în cadrul ședinței inculpatul a declarat necesitatea de o perioadă de timp pentru a putea acoperi datoria față de partea vătămată. Au fost invocate motive ce au fost prezentate în cererea de apel având ca reper prevederea art. 427 alin. (1) pct. 6, 10, 12 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, fără citarea părților, în baza motivelor invocate în recurs și în raport cu actele cauzei, Colegiul Penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, pentru următoarele considerente.

Pentru a statua asupra netemeinicii cererilor de recurs depuse, instanța a făcut verificările temeiurilor de casare invocate, în raport cu actele dosarului, constatând că hotărârea recurată este conformă legii, fără a prezenta deficiențe, care să o afecteze, mai mult ca atât, nu există nici alte motive, neinvocate de recurenți, care ar putea fi luate în considerare din oficiu, de natură să răstoarne soluția instanțelor de fond adoptate pe caz.

Verificând materialele cauzei, se constată că, temeiurile invocate de recurent, prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 12) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursurilor declarate, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, inclusiv s-au înlăturat omisiunile reținute în Decizia instanței supreme la examinarea anterioară a recursului ordinar după cum prevede art. 436 Cod de procedură penală.

Conform art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*, însă recurentul, indicând această eroare de drept, nu au concretizat care din aceste temeiuri le pun la baza cererilor de recurs și prin urmare, prevederile art.427 alin. (1) pct.6) Cod de procedură penală, nu-și găsesc confirmare la examinarea cauzei în recurs ordinar.

Instanța de apel, la judecarea apelului și adoptarea deciziei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8) și 436 Cod de procedură penală, s-a expus detaliat și argumentat asupra motivelor relevante invocate în apelurile declarate, fiind reflectate clar concluziile pe care se întemeiază soluția instanței de apel în partea menținerii soluției primei instanțe în latura penală, întemeiată pe cumulul de probe, cercetate, verificate și apreciate de ambele instanțe ierarhic inferioare just prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, fără a manifesta o atitudine selectivă față de probele administrate în prezenta cauză după cum indică recurentul, ce denotă că instanțele de judecată nu au admis vreo eroare de fapt sau de drept ce ar afecta legalitatea hotărârilor adoptate, fapt ce determină lipsa unor temeiuri justificative de a interveni în decizia instanței de apel sub aspectele contestate.

De asemenea, Colegiul, analizând temeiul invocat de către avocatul părții vătămate prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, consideră că, în speță acesta nu și-a găsit confirmarea, instanța de apel la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința lui Ursu Ion și-a motivat just soluția adoptată, ținând cont de prevederile art. 61, 75, 76, 77 Cod penal. Instanța inferioară corect au stabilit în privința inculpatului pedeapsa sub formă de închisoare, care este echitabilă, legală, bine individualizată și suficientă pentru a atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului care va corespunde scopului și principiilor generale de aplicare a pedepsei penale, ar duce la conștientizarea de către inculpat a celor comise, aplicată în limitele fixate în partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale ale aceluiași Cod, ținându-se cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acesteia.

Concluzia instanțelor inferioare corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind echitabilă, proporțională faptelor săvârșite și individualizată conform prevederilor legale. Totodată, Colegiul penal reține că în cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit opera de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni. Stabilirea duratei ori a quantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care au fost valorificate în prezenta cauză.

În privința temeiului de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală Colegiul evidențiază că temeiul dat se invocă numai în cazul când faptei săvârșite i s-a dat o altă încadrare juridică greșită, pe când în cazul supus judecării avocatul își exprimă dezacordul cu neîntrunirea elementelor infracțiunilor imputate inculpatului, solicitând casarea deciziei și rejudecarea cauzei cu adoptarea unei hotărâri noi non-private de libertate față de inculpat.

După cum s-a menținut supra, în speță se atestă caracterul proporțional al pedepsei numite în raport cu fapta comisă și personalitatea inculpatului, fapt pentru care în respingerea solicitării atenuării pedepsei penale se reține, că recunoașterea vinovăției prin acceptarea probatoriului administrat pe caz și manifestarea unei căințe sincere prin contribuirea activă la descoperirea infracțiunii cu cheltuieli minime de timp suportate de către organul ce a instrumentat cauza, au constituit temei pentru aplicarea dispozițiilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, asigurând deja reducerea cu 1/3 a limitelor pedepsei penale.

Cât privește argumentul recurentului referitor la necesitatea aplicării prescripției prevăzute la art. 60 Cod penal, Colegiul de asemenea îl consideră neîntemeiat, or infracțiunea prevăzută la art. 320 alin. (1) Cod penal, se consideră consumată, dacă această a fost comisă după aplicarea sancțiunii contravenționale, or în speță Ursu Ion a fost sancționat conform art. 318 alin. (1) Cod contravențional la 04.06.2018 (dosar 4-127/2018), astfel încât la data examinării cauzei în instanța de apel prescripția nu putea fi aplicată.

Reieșind din cele enunțate, Colegiul penal apreciază criticile recurentului ca fiind vădit neîntemeiate, dat fiind că instanța de apel a respectat exigențele prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală și a judecat conform legii cauza penală în privința lui Ursu Ion, în fapt și în drept.

În acest context, Colegiul concluzionează că argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, fapt ce impune incontestabil concluzia de respingere a recursului ordinar declarat, ca inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat, cu menținerea deciziei instanței de apel.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Dariiev Boris în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Chișinău din 17 septembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe Ursu Ion XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 17 ianuarie 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion